

--	--	--	--	--	--	--	--

Sl. No. :

101441

111(G)

(May, 2021)

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 100

સૂચનાઓ :

- 1) આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ 63 પ્રશ્નો છે.
- 2) જમણી બાજુમાં અંક ગુણ દર્શાવે છે.
- 3) વિભાગ-A થી Eના પ્રશ્નોનાં જવાબ સૂચના મુજબ લખવાના છે.

વિભાગ - A

■ નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોમાં આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી સાચો ઉત્તર આપો. દરેકનો 1 ગુણ છે :

[15]

- 1) રાષ્ટ્રીયકૃત બેન્કોએ સહકારી મંડળીઓને દત્તક લેવાની યોજના ક્યારે શરૂ થઈ ?
(A) 1951 (B) 1960
(C) 1970 (D) 1996
- 2) ભારત દેશમાં કેટલા ટકા લોકો ખેતી અને પશુપાલન વ્યવસાયમાં રોકાયેલા છે ?
(A) 60% (B) 70%
(C) 48% (D) 84%
- 3) ગુજકોમાસોલની એક આધુનિક તેલમિલ ક્યાં આવેલી છે ?
(A) મહેસાણા (B) અમરેલી
(C) ઊંઝા (D) રાજકોટ

- 4) સહકારી પ્રવૃત્તિની શરૂઆત ક્યારના સહકારી કાયદાથી થઈ છે ?
 (A) 1904ના (B) 1944ના
 (C) 1951ના (D) 1960ના
- 5) ખાનગી ક્ષેત્રે દૂધ અને દૂધની બનાવટો તૈયાર કરીને પૂરી પાડવા માટેના કરારથી કઈ ડેરી અસ્તિત્વમાં આવી?
 (A) અમૂલ (B) દૂધસાગર
 (C) પોલસન (D) સૂમૂલ
- 6) ગુજરાતમાં અત્યારે કેટલી પ્રાથમિક ગૃહ મંડળીઓ આવેલી છે ?
 (A) 16587 (B) 16917
 (C) 2174 (D) 16687
- 7) ગુજરાતમાં સૌપ્રથમ જંગલ કામદાર સહકારી મંડળી ક્યારે રચાઈ હતી ?
 (A) 1960 (B) 1948
 (C) 1947 (D) 1904
- 8) ગ્રામસભાનું પ્રમુખ સ્થાન કોણ સંભાળે છે ?
 (A) તલાટી કમ મંત્રી (B) D.D.O.
 (C) T.D.O. (D) સરપંચ
- 9) ભારત સરકારે ભૂરિયા સમિતિની ભલામણો સ્વીકારી તેનો 73 માં બંધારણીય સુધારામાં ક્યારથી સમાવેશ કર્યો ?
 (A) 1996 (B) 1973
 (C) 1963 (D) 1960
- 10) તાલુકા પંચાયતમાં ઓછામાં ઓછા કેટલા સભ્યો હોય છે ?
 (A) 07 (B) 09
 (C) 11 (D) 15

- 11) તાલુકા પંચાયતમાં કાયમી નિમંત્રીત સભ્ય તરીકે કોણ ગણાય છે?
- (A) કલેક્ટર (B) ટી.ડી.ઓ.
(C) ડી.ડી.ઓ. (D) વિધાનસભાના સભ્ય
- 12) પંચાયતી રાજના ત્રિસ્તરીય માળખામાં વચલી કડી તરીકે કઈ સંસ્થા કામ કરે છે?
- (A) ગ્રામ પંચાયત (B) તાલુકા પંચાયત
(C) જિલ્લા પંચાયત (D) વિધાનસભા
- 13) તાલુકા પંચાયતના કેટલા ભાગનાં સભ્યોની લેખિત માગણી આવે ત્યારે પ્રમુખ સભા બોલાવે છે ?
- (A) બે ભાગના (B) ત્રીજા ભાગના
(C) પાંચમા ભાગના (D) ચોથા ભાગના
- 14) તાલુકા પંચાયતની ફરજિયાત સમિતિ કઈ છે ?
- (A) આરોગ્ય સમિતિ (B) કારોબારી સમિતિ
(C) બાંધકામ સમિતિ (D) શિક્ષણ સમિતિ
- 15) જિલ્લાની જનસંખ્યા ચાર લાખ હોય તો જિલ્લા પંચાયતનાં કેટલા મતદાર મંડળો હોય છે ?
- (A) 09 (B) 11
(C) 17 (D) 23

વિભાગ - B

- નીચેના પ્રશ્નોનાં એક વાક્યમાં જવાબ આપો. દરેકનો 1 ગુણ છે : [15]
- 16) ભારત સરકારે સરકારની સહાય નક્કી કરવા અંગે કઈ સમિતિની રચના કરી હતી ?
- 17) રાજ્ય ફેડરેશનનાં એજન્ટ તરીકે કોણ કામગીરી બજાવે છે ?
- 18) એશિયાભરમાં કઈ ડેરીએ પોતાનું અગત્યનું સ્થાન પ્રાપ્ત કરેલ છે ?

- 19) દેશમાં સહકારી ડેરીઓના ઝડપી વિકાસ માટે ભારત સરકારે કઈ સંસ્થા સ્થાપી છે ?
- 20) ગુજરાત રાજ્યમાં મીઠા ઉદ્યોગ મંડળીઓનું રાજ્ય કક્ષાનું કયું ફેડરેશન કામ કરે છે ?
- 21) ભારત સરકારે વૃક્ષ ઉછેર માટે સને 1985 માં કયા બોર્ડની રચના કરી છે ?
- 22) ગ્રામસભા વિશે સ્વ. ઈન્દિરા ગાંધીએ શું કહ્યું ?
- 23) ગ્રામ પંચાયતની ગ્રામસભામાં કોણ હાજરી આપી શકે છે ?
- 24) ગ્રામસભામાં કેટલા ટકા સભ્યોની હાજરી કાર્યસાધક સંખ્યા ગણાય છે ?
- 25) ગુજરાતમાં કેટલા સ્તરની પંચાયતીરાજ વ્યવસ્થા છે ?
- 26) તાલુકા પંચાયતનાં વહીવટી અને કારોબારી વડા કોણ હોય છે ?
- 27) તાલુકાની વસ્તીનાં ધોરણે તાલુકાનાં મતદાર મંડળની રચના કોણ કરે છે ?
- 28) તાલુકા પંચાયતમાં સમગ્ર વહીવટની નીતિ કોણ નક્કી કરે છે ?
- 29) તાલુકા પંચાયતમાં ચૂંટણીનાં પરિણામ સામે કોઈ સભ્યને વાંધો હોય તો કોને અપીલ કરી શકાય છે ?
- 30) ગુજરાત રાજ્યમાં ક્યારે પંચાયતી રાજની શુભ શરૂઆત થઈ હતી ?

વિભાગ - C

- નીચે આપેલા 13 પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 9 પ્રશ્નોનાં ટૂંકમાં જવાબ આપો.
દરેકનાં 2 ગુણ છે :

[18]

- 31) રાષ્ટ્રીયકૃત બેન્કો સહકારી સંસ્થાઓને કઈ રીતે આર્થિક સહયોગ આપે છે ? તે જણાવો.
- 32) વેચાણ કેન્દ્રોના પ્રકારો લખો.

- 33) ગ્રામ ઘિરાણ તપાસ સમિતિની કોઈ પણ બે ભલામણો જણાવો.
- 34) તાલુકા સહકારી ખરીદ-વેચાણ સંઘના સભાસદ જણાવો.
- 35) સહકારી ખેતી મંડળીનાં પ્રકારો જણાવો.
- 36) સહભાગી સિંચાઈ વ્યવસ્થાનાં કોઈ પણ બે ઉદ્દેશો લખો.
- 37) આદિવાસી વિસ્તારમાં કામ કરતી કોઈ પણ બે સંસ્થાઓ જણાવો.
- 38) ગ્રામસભામાં પૂછવા લાયક કોઈ પણ બે અગત્યનાં પ્રશ્નો લખો.
- 39) ગ્રામસભાને સક્રિય બનાવવાનાં બે પગલા જણાવો.
- 40) તાલુકા પંચાયતનાં પશુસંવર્ધન ક્ષેત્રનાં બે અગત્યનાં કાર્યો લખો.
- 41) તાલુકા પંચાયતની પ્રથમ સાધારણ સભાની વિશેષતાઓ જણાવો.
- 42) જિલ્લા પંચાયતમાં માનદવેતન મેળવતા બે પદાધિકારીઓના નામ આપો.
- 43) જિલ્લા વિકાસ અધિકારી પર રહેલું નિયમન જણાવો.

વિભાગ - D

- નીચે આપેલા 44 થી 56 પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 9 પ્રશ્નોનાં માગ્યા મુજબ જવાબ આપો. દરેકના 3 ગુણ છે :

[27]

- 44) સહકારી વેચાણ પધ્ધતિઓ જણાવી ટૂંકમાં સમજાવો.
- 45) તેલીબિયા મંડળીનાં કોઈ પણ ત્રણ કાર્યો લખો.
- 46) ખાનગી વેપારીઓને માલ-વેચાણનાં ત્રણ સુસંગત કારણો જણાવો.
- 47) ઘિરાણ અને વેચાણની સંયુક્ત અર્થવ્યવસ્થા કેવી રીતે ગોઠવાયેલી છે તે જણાવો.
- 48) પ્રાથમિક દૂધ ઉત્પાદક સહકારી મંડળીમાં આવતા ત્રણ પ્રશ્નો લખો.

- 49) સહકારી ગૃહ નિર્માણ મંડળીનાં ત્રણ ઉદ્દેશો લખો.
- 50) ગ્રામસભાની બેઠકોનું આયોજન કરતા પહેલાનાં ત્રણ મુદ્દાઓ જણાવો.
- 51) ભૂરિયા સમિતિની અગત્યની ત્રણ ભલામણો લખો.
- 52) તાલુકા પંચાયતનાં કોઈ પણ ત્રણ સંસ્થાક્રિય અધિકારો જણાવો.
- 53) તાલુકા પંચાયતનાં ઉપ પ્રમુખનાં કોઈ પણ ત્રણ અગત્યના કાર્યો લખો.
- 54) તાલુકા પંચાયતનાં સભ્ય, પ્રમુખ અને ઉપ પ્રમુખ માટે રાજીનામાની જોગવાઈઓ વિગતે લખો.
- 55) જિલ્લા પંચાયતનાં સભ્યોમાં રહેલી અનામત બેઠકો વિગતે લખો.
- 56) જિલ્લા પંચાયતમાં સહકારી મંડળીઓને લગતા ત્રણ અધિકારો લખો.

વિભાગ - E

- નીચે આપેલા 57 થી 63 પ્રશ્નોમાંથી કોઈ પણ 5 પ્રશ્નોનાં સવિસ્તાર જવાબ આપો.
દરેકના 5 ગુણ છે :

[25]

- 57) સહકારી વેચાણ મંડળીનાં ફાયદાઓ જણાવો.
- 58) જિલ્લા સહકારી ખરીદ-વેચાણ સંઘની પાયાની આવશ્યકતાઓ લખો.
- 59) નેશનલ કો-ઓપરેટિવ કન્ઝ્યુમર્સ ફેડરેશનનાં અગત્યનાં પાંચ હેતુઓ જણાવો.
- 60) મીઠા ઉદ્યોગ કામદાર સહકારી મંડળીનાં અગત્યનાં પાંચ કાર્યો લખો.
- 61) તાલુકા વિકાસ અધિકારીનાં અગત્યનાં કોઈ પણ પાંચ કાર્યો જણાવો.
- 62) તાલુકા પંચાયતની સામાજિક ન્યાય સમિતિનાં કાર્યો વિગતે લખો.
- 63) જિલ્લા પંચાયતની આરોગ્ય અને સ્વચ્છતાને લગતી પાંચ ફરજો લખો.

